В. О'КОННОР ВІЛЇНСЬКА.

ХВИЛИНКА ВТЇХИ.

СЦЕНКА НА ОДНУ ДІЮ.

Видала

КНИГАРНЯ ПАСЇЧНЯКА

216 DUFFERIN AVE.

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

В. О'КОННОР ВІЛЇНСЬКА.

ХВИЛИНКА ВТЇХИ.

СЦЕНКА НА ОДНУ ДЇЮ.

Видала
КНИГАРНЯ ПАСЇЧНЯКА
216 DUFFERIN AVE.
WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

1924 р.

ДІЄВІ ОСОБИ:

1-ша швачка, молода, весела.

2-га швачка, тиха, покірна.

3-тя швачка, немолода, сердита.

Дівчинка з прасками, в непомірних черевиках.

Хазяйка робітні, товста, строга, Німка

Лакей.

Денщик.

Швейна робітня. По стінах висять паперові викройки, по столах сшитки. Всї за шпаркою роботою.

ЯВА 1.

3-я швачка: Жите наше мотузяне!

1-ша: (весело): Мотузочок обірветь ся і жите наше де дїнеть ся!

3-я: Тобі усе смішки! Не довго сміяти меш ся!

1-ша: Е, чого там наперед плакати.

3-я: (нахиляє голову, зітхає).

1-ша: (пробує пальцем праску): Мотько, пустовійко! Що ти менї подала? Тільки час гаяти!

Дївчинка: Ось, тутечки зараз! (схопила праску й побігла).

2-га: Та і так не встигнемо. Менї ще усї фальбанки позбирати і понашивати.

3-я: А у мене і почать і скінчити. Не поїдуть наші пані хвостами віяти. Ні защо сьогодня не буде!

1-ша: Треба що-б було! А то сказала Кароліна Івановна, що й жаловане не заплатить.

3-я: Чорти-б її затягли на той світ! Аж коли загадала! Учора по обіді покраяно, а сьогодня що-б було готове!

2-га: Сиди у таке свято та роби!

1-ша: Та се-ж несподіваний баль. Розумієте, якийсь сніговий баль. Усі пані будуть у білому, а саля прибрана ялинками, як ліс. Я чула, як розказувала прокурорша. От-то гарно буде! Хоч-би одним оком подивити ся! Я-б уже шила з усіх сил, аби мені мож було поглянути туди.

3-я: Е, на що дивить ся? На чужі веселощі? На мене, так нехай би вони всі виздихали!

2-га: (зітхає). А я-б краще подивила ся на той лісок, що коло нашого

села, та на дівчат і хлопців, що ховзають ся на ставку. От там тепер весело та гарно.

3-я: Тобі усе село! Забудь, лишень, що воно і є!

2-га: Ніколи не забуду. Тілько мені і втіхи що згадаю.

ЯВА 2

[Дівчинка з праскою хлипає].

1-ша: Ну, швидче, швидче!

2-га: Ти чого плачеш, Мотько?

Дівчинка: Так ударила по потилиці, що аж у вухах дзвенить.

1-ша: Завіщо?

Дівчинка: А ні за що! Каже, не туди праску поставила, щось їй там посунула на плиті.

3-я: (з серцем). Привикай, голодний попихачу!

Дівчинка: Та вже така голодна, що аж тіло болить. Як зранку трохи поїла, то і досі нічого не дає!

1-ша: Уже правда. І мені, як тій со бацї, їсти хочеть ся.

2-га: Скоро ніч зайде, а й досї не обідали.

1-ша: Понабирала роботи, так щоб і хвилинки не згуляти! Подвійну цїну узяла.

3-я: Вона то кишені набе а нам я-ка користь?

Дївчинка: Тш! Кароліна Івановна і-де! [втїкає].

ЯВА 3.

Кароліна Івановна: (говорить німець ким акцентом). Це просто шкандал для моєї майстерні! Вже й від предсідатель шї та від прокурорші присилали. Ну, що-ж, чи ви сьогодня скінчите цї неща снї суконї?

3-я: А чи ми сьогодня обідать будемо?

Кароліна Івановна: Ах, грубіян! То бі тільки обід! Перше дїло, потім обід.

3-я: Так ви думаєте не годувавши тягти з нас роботу? Без харчу і коняка не повезе.

Кароліна Івановна: Ах, який грубіян!

3-я: Привикли, що-б вам мовчали!

Кароліна Івановна: Ти грубіян, на тебе треба поліцію!

3-я: Поліція нехай подивить ся, як ви нас обдираєте, та бєте дівчаток по голові!

Кароліна Івановна: От ще що! (до людий). Скажіть, будь ласка: можна держать швейну майстерню і не бить дівчаток по голові? Ти нерозумник. Ти.. ти... сіцілїст! Як би хто другий так умів краяти, я-б тебе і одного дня не держала! Сіцілїст! (пішла з гнївом).

ЯВА 4.

3-я: То то бо і є, що не покраєш! На цьому ти і зуби ламаєш!

1-ша: (смієть ся). Як індик виїхала!

Молодець Хведора, хоч від тебе колись почує!

2-га: І як ви можете так насмілитись! Я-б нізащо такого слова не сказала!

3-я: Така-ж тобі і шана! Ласкою долї не заслужиш.

2-га: Не можу я оттак суперечити. Я-б з усїх сил робила, аби менї тихо було. От, як на селї...

3-я: Завела своє село!

ЯВА 5.

Дївчинка: (вбігає)餐Кароліна Іванов на наділа новий капелюх з шумперадами і пішла до прокурорші. Понесла сукню.

3-я: Слава тобі Господи! Хоч на го дину полегчає! Від прокурорші скоро не вирветь ся

1-ша: Мабуть думає, що десь з лакеєм Парфентієм зустрінеть ся. Так і вишукує, деб побачити.

Дівчинка: |прискає|. І морда робить ся червона як ґеорґінія.

3-я: А тобі діла до того нема.

1-ша: [смієть ся]. Закохала ся наша пані у лакея!

3-я: Велика пані! Куди! Дома гній з під коров виносила, а до нас прибилась панувати.

2-га: Мотько! Подай менї нитки. Ох, скільки ще не зроблено!

1-ша: Швидче своїх ніг не побіжиш.

2-га: А тут ще одна сукня і не по краяна.

3-я: Наша одсунула на бік, що-б і не починали, а панночцї сказала, що конче буде готова на вечір.

Дівчинка: Бідненька панночка! Так вже просила, так просила! Видно дуже хотїло ся на той баль сьогодня поїхати. І сама гарненька, як квіточка. Казала, як не можете узять, оддам у другу майстерню, а наша завірила, що тут зроблять.

1-ша: Цур їй! Давайте заспіваємо, поки її нема.

2-га: Як жила я на селі, та шила у матушки, то бувало посідаємо навколо, сама матушка заводить, а ми підспівуємо. (Співає: ''Каво то нет...'' швачки підтягають і дівчинка верещить.)

3-я: Мотько! Тягни сюди що небудь їсти! І голки не застромлю поки не поїм!

Дівчинка: Ой боюсь! А як Кароліна Івановна побачить?

3-я: Кажу тобі давай. Неси хоч хліба з бараболями. Я скажу, що сама узяла.

1-ша: Давай, давай! Їсти хочу, як собака.

3-я: Жите наше мотузяне!

Дівчинка: (несе хліб і бараболї у мисці. Швачки кидають ся до хліба і шпарко їдять).

1-ша: (дивить ся у вікно). Як на вулиці весело! Комусь свято, а нам... Сестрички, дивіть ся он Меланія у фаетоні

їде! Їй Богу Меланїя! Та ще і на резниках! [швачки товплять ся до вікна.]

3-я: Що-ж це вона без свойого товстомордого?

1-ша: Дивіть ся, киває нам!

2-га: Не загордила ся...

3-тя: Є з чого гордить ся!

Дївчинка: (з захватом) А на голові що у неї мотляеть ся? Який величезний капелюх! І пардесю...

3-я: (штовхає дївчинку від вікна.) Тобі ще рано на ризинки заздрити. Не бій ся, і сама поїдеш! Приготов їжу.

2-га: Ей, до роботи! По менї аж мороз сипле, як побачу скільки ще кінчити! [Швидкуючи сїдають. 1-ша заводить — „Каво то..." другі підспівують).

ЯВА 6.

Лакей: [гарний як намальований, у лівреї]. Бонжур дамській компанії.

Швачки: А, здраствуйте!

3-я: Коли по сукню, то ще не гото-

ва і не скоро скінчить ся. Довго будете дожидать!

Лакей: Не готово, так не готово. Плакать не стану. Я-ж у ній танцювать не поїду. Моя бариня переводить свої нерви, бо скоро вже і одягатись пора. Мабуть призначила якийсь рандеву на балї, а тут тпру!... А тим часом посидимо у приємній компанії, бо менї сказано без суknї не вертать ся... [Сїдає]. Ваш кринолїн дома?

1-ша: [смієть ся]. Який там ще кри модін?

Лакей: Та цяж нїмецька перина. Ви дно, що нема.

2-га: Як вам, Парфентій Семеновичу не сором! Вона до вас з такою при хильністю, а ви над нею насміхаєтесь.

Лакей: (покручує вуса). Закохана, як ситий кіт, а нам без надобности. [по глядає на 1-шу швачку]. От як-би...

Дївчинка: Пішла з дому. Надїла но вий капелюх з шумперадами...

Лакей: А, Мотько! Ще сьогодня богато у тебе волося остало? [Хапає її за руку].

Дівчинка: [вириваєть ся]. Не ваше діло! Вас не болїти ме! (побігла).

Лакей: А, шустра! А оченята як грають!

3-я: Саме та, що панам на руку. І лїт не дійде, як скрутить ся!

2-га: Федора Семеновна у нас люта на панів.

Лакей: А я нї. Нехай собі живуть. Як би не було панів, не було-б лакеїв. Аби тільки гроші добре сипали. То їхнє діло!

3-я: [злісно]. А ви на світ народили ся, щоб панську пиху задовольняти.

Лакей: (курить цигарку). Дивлячись, як менї на користь. Це тільки треба, що-б їм так здавало ся. От панї моя там горячкує, а на баль не поїде, поки я не схочу. Так у нас нераз буває.

1-ша: (смієть ся) Оце добре!

Лакей: А покоївка Саша, сама улюблена її, вбрала сукню із пані та на весілє сестри поїхала. І панчохи її носить.

2-га: Аж слухати страшно!

1-ша: Покину майстерню і піду до ваших панів за покоївку.

Лакей: Прекрасно, Катерино Степановно! Будете подругою мойого серця. Ми з вами заживем у милій згоді.

1-ша: А як-же! Іще що вигадали!

ЯВА 7.

Денщик: Здравія желаєм!

3-я: І цей на нашу голову!

Усі: [сміють ся] І цей по сукню!

Лакей: Плохо діло! Армія прибула!

Денщик: Від полковниці приказ, щоби у ту-ж хвилину предоставлено їм було тувалет.

3-я: Підіжде! Це тобі не у полку!

Денщик: Так що ніяк не приказано дожидать. Що-б у ту-ж хвилину.

Лакей: Дурачок-простачок! Прика-

зано та не зроблено!

2-га: (ласкаво). Погуляйте.

Денщик: Так що ніяк неможливо, Ганно Івановно! (підходить до швачки).

Лакей: Він думав, як полковниця, так велике цабе! Сїдай і обществуй. Радій, що світу побачиш. Он дивись, як Ганна Івановна рада. Аж почервоніла.

2-га: Відчепіть ся! Я над роботою швидкую.

Лакей: Бачимо, бачимо, що у вас на думці. Здавай ся, армія! Сїдай до компанії! Ти-ж не винен, що Кароліна десь завіялась.

1-ша: [радісно]. А я вже і скінчила!

3-я: І у мене на краю.

1-ша: Господи! Є щасливі люди на світї, що будуть сьогодня на такому балю танцювать! У білих сукнях, серед ялинок! Як у казції! Менї хоч-би подивить ся, я-б і сим щаслива була!

Денщик: Усе по рангах. Кому танцювать, а кому шить.

2-га: Та хочби не у таке свято! Люди сьогодня до церкви пішли, пообідали, спочили. Ваші пані он танцювать поїдуть, а ми тут — сиди, як каторжні. Ви як на це скажете?

Денщик: Так що першим ділом не розсуждать.

Лакей: [смієть ся].

2-га: Як би менї оце у свойому селї погуляти...

Денщик: І я-б з вами, Ганно Івановно!

Лакей: [у другому боці]. Переходьте до нас, прекраснїйша Катерино Степановно, то на всї балї надивитесь. Будете в привіллерованому становищі. Я для подруги свого серця можу усе предоставити. [обнїмає її за плечі].

1-ша: [смієть ся і відсуваєть ся]. Хиба я дурна, що-б на лакея перевести себе? Беріть висше.

3-я: На кого не переведи, то все одно на низ підеш!

Денщик: Ах, Ганно Івановно...

Лакей: Хочете — зараз вам китицю пишнійших квіток піднесу?

1-ша: Що я з ними робити му? Мені її й притулить нікуди

Лакей: Ну, то бомбонєрку кондітерських цукорків.

3-я: Які там цукорки! Ми ще і досі голодні сидимо.

Лакей: Німецька шкарада їсти не дає? Так я вам зараз угощеніє зроблю. Мотько, бери гроші й біжи у великий магазін, що на розі, купуй усякі закуски і дві фляшки пива. Або ні, що там пиво! Дві фляшки вина для дам.

1-ша: що це ви Парфентій Семеновичу?

Лакей: Гуляємо! У мене гроші кури не гребуть! [висипає з двох кишень в обі руки].

2-га: (до денщика). Докоряти мете...

Лакей: Сьогодня наскидали... Ось

бачите. А завтра знову буде.

1-ша: Та що ви! Кароліна Івановна як вернеть ся...

Лакей: Поки Кароліна Івановна вернеть ся, у нас усе чисто буде [дівчинці]. Скажи що-б дали мускат сек і бордо.

Дівчинка: Масасе...

Лакей: Не вимовиш? Ну, так якого одпустять. Та ще опальцін і цукорків.

Дівчинка: Ось тутечки зараз! [надіває платок на голову і біжить. Між першою і третою швачками і лакеєм розмова і сміх].

Денщик: Я уже вас у трете питаю.

2-га: Нічого ще не справила...

Денщик: Моя матуся вас обиджати не буде. Землиці хоч і мало, та працювати мем, будемо якось жить. Зате у тиші та згоді.

2-га: [прояснілась]. Як лагідно, та тихо, то не страшне й лихо.

Лакей: А погляньте, як там у куто-

чку голубки воркотять! Армія держись!

3-я: Не чіпайте їх, нехай переговорять.

Денщик: Я научу своїх хохлів салдатської муштри.

2-га: [сміеть ся]. Ще може вони вас научать, як хліб у копи класти коли забули.

ЯВА 8.

Дівчинка з покупкою.

Лакей і 3-я: розгортають і ставлять на столї.

3-я: [до дівчинки]. Що дала за ковбасу?

Дівчинка: Пятьдесять вісім копійок.

3-я: Чи не брешеш? Гляди менї!

Дівчинка: Їй Богу!

Лакей: Просимо до стола шановну компанію. Служба! Годї тобі там метеликів підпускати (закусують, випивають). За здоровле дам! Ех, Катерино Степановно! Не псуйте ви своєі кари-

ери! Нї собі, нї людям!

1-ша: Без броду не лїзь у воду!

Лакей: Просїть чого хочете — усе зробимо.

1-ша: Не зробите ви того, чого я хочу.

Лакей: Загадайте. Подивимось.

1-ша: [сміеть ся]. А от хочу танцювати сьогодня у білій суннї на снїговому балї. Ну що?

3-я: А як-же! Чому-б то й нї!

Денщик: І менї сьогодня погуляти хочеть ся.

Лакей: Баль, так баль! Надївайте сукню моеї баринї, а ви, Ганно Івановно, ту, що шили.

Денщик: Полковницї?

Лакей: І буде у нас снїговий баль.

2-га: Оце так!

Лакей: Без жарту. Сьогодня наше свято.

2-га: Та нас Каролїна Івановна і з світу зжене.

Денщик: Нехай жене. Ви поїдете зі мною на село.

Лакей: Ура! Армія збунтувалась! Ну ще підтримайте ви нас, Хведоро Семеновно!

3-я: А що там! Нехай Німка троха свого сала позбудеть ся. А пани тимчасом дома посидять, поки ми погуляємо.

Лакей: Не бійте ся, Катерино Степановно! За мною, як за камяною стіною!

1-ша: Та я й так не боюсь.

3-я: На мене хоч і розсердить ся, а як до діла дійде, то сама поклонить ся.

Денщик: Вибувай, значить, із строю.

Лакей: Мотько, шукай гребінку! Ти будеш за орхестру. Панночки, одягайтесь до танців!

Швачки: (з сміхом натягають на себе сукні — білі доміно.

Лакей: Ти умієш грати на гребінку?

Дівчинка; Умію.

Лакей: Молодець, дївчинка!

Дівчинка: Польку - кокетку, подіспань...

Лакей: Що будемо танцювати?

2-га: Я бачила, як у матушки на храму танцювали кадріль.

1-ша: І я умію.

Денщик: Я троха знав та забув.

2-га: Нічого, я вам покажу.

1-ша: А ви Парфентій Семеновичу?

Лакей: Я усі танці знаю. (кланяєть ся до 1-шої). Просю вас на ангаже.

Дівчинка вертаєть ся з гребінкою.

3-я: А ну, ну, я подивлюсь, які з вас пані будуть. [сідає коло стола].

Лакей: Оркестр валяй! (починає співати "Повернув ся я з Сібіру", за ним швачки і Мотька на гребінції).

Денщик старанно виробляє, що другі показують і потрохи робить ся смілійший.

3-я: Випю за вас чарку. [наливає

і пє].

Денщик: [раптом заводить на мотив з „Корневільських Дзвонів". І туда і сюда]. На сході небо луною жеврить...

Лакей: [підтягує]. На стрічу сонішним лучам...

Дівчинка (регочеть ся, верещить. Стали).

2-га: А третя як?

1-ша: [збентежена]. От я забула...

Лакей: (до Мотьки). Перестань реготати ся [бере із стола апельцін]. Угадай, що повнійше: Кароліна, чи апельціна?

Дівчинка: Кароліна!

Лакей: Ну, получай!

Денщик: А четверта?

2-га: Я знаю пяту.

Денщик: Пяту то і я знаю.

1-ша: І я.

3-я: На панів вам ще поучитись треба.

2-га: [починає і за нею усї]. І шу-

мить і гуде... (кінчають пяту).

1-ша: (у захваті). Швидче, швидче, а то Кароліна Івановна вернеть ся.

Лакей і Денщик (грають на губах на мотив „Лучше булоб, лучше було-б не ходить."

Дівчинка висвистує на гребінці.

Усі плигають живо.

ЯВА 9.

У дверях з'являєть ся Кароліна Івановна, випускає з рук карточку; остовпіла.

Кароліна Івановна: Donnerwetter!...

Завіса.

P